

Bu rapor; Enerji İşleri Genel Müdürlüğü, Enerji Politikaları ve Stratejileri Dairesi Başkanlığı Personeli tarafından hazırlanmış olup, haberler ilgili kaynakların özetidir.

“DÜNYA ENERJİ GÖRÜNÜMÜ”

Dilek AĞRI:	Avrupa Birliği Ülkeleri Enerji Görünümü
Sinem ÇAYNAK:	Amerikalar & Asya & Pasifik Enerji Görünümü
Feyyaz ŞİMŞEK:	Rusya ve Hazar Bölgesi Enerji Görünümü
Barış İLTER:	Orta Doğu ve Kuzey Afrika Enerji Görünümü
Ali GÜLMEZ:	
Ali GÜLMEZ:	Think - Tank Kuruluşları
Volkan YARAMIŞ:	

AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİ ENERJİ GÖRÜNÜMÜ

ALMANYA:

“Reuters’de yer alan habere göre, Almanya’nın yeşil enerji ücret yükü 2014 yılında %18 artış gösterecektir. Yılda 3,500 kWh ile ortalama tüketime sahip olan bir hane, yenilenebilir enerjiden elektrik üretimi için bu yıl 5.277 euro/cent ödediği kWh başına, 2014 yılında %18 artışla 6.240 euro/cents (yine kWh başına) ödeyerek toplamda 40 milyon Euro daha fazla ödemek zorunda kalacaktır.”

<http://www.reuters.com/article/2013/10/15/germany-energy-idUSL6N0I511920131015>

AVRUPA:

“Avrupa’nın ekonomisinin ve elektrik üretiminin istikrarı, hızla artan yenilenebilir enerji sübvansiyonlarının neden olduğu çarpık piyasa yapısı nedeniyle risk altında bulunmaktadır. Alman E.ON AG, Fransız GDF Suez SA ve İtalyan Eni SpA’nın da içinde yer aldığı bir grup, Avrupa hükümetlerinin, hangi yöntemle olursa olsun yenilenebilir enerjiyi teşvik etmek yönündeki “kötü düşünülmüş kararlarına” parmak basmışlardır. Üst düzey küresel enerji analisti, Colette Lewiner de, Avrupa enerji firması, Capgemini tarafından yayınlanan son bir rapora atıfta bulunarak yenilenebilirin kıtanın arz güvenliği açısından bir tehdit haline geldiğini belirtmiştir.”

<http://www.forbes.com/sites/jamesconca/2013/10/20/european-economic-stability-threatened-by-renewable-energy-subsidies/?ss=business%3Aenergy>

AVRUPA - RUSYA:

“İtalyan Eni’nin CEO’su Paolo Scaroni, New York’taki Dış İlişkiler Konseyi’nde, Avrupa’nın dramatik enerji maliyetleri ile karşı karşıya olduğunu ve Avrupa için çözümün iki yönde olduğunu ifade etmiştir. Scaroni’ye göre çözümler ya kaya gazı çıkarımını esas alan hidrolik kırılmadan ya da Rusya’dan mevcut ithalatı arttırmaktan geçmektedir. Haberde Scaroni’nin, Avrupa’nın ciddi bir şekilde kendi şeyl gazı kaynaklarını geliştirmesinin mümkün olup olmadığının henüz belli olmadığı ancak şeyl gaz kaynaklarının gelişiminin mümkün olmaması durumunda Rusya’nın arzın uzun vadeli kaynağı olduğunu söylediği belirtilmiştir.”

<http://www.energymarketprice.com/SitePage.asp?act=NewsDetails&newsId=13026&trydf>

AVRUPA:

“Avrupa'nın üretim kapasitesinin yarısına sahip elektrik şirketlerinin liderleri, Avrupa Birliği'ni tehlikeli, istikrarsız elektrik şebeke politikaları konusunda bilgilendirmek için bir araya geldiler. Sürpriz olmayan bir şekilde görüldü ki dış kaynaklar, henüz şebeke istikrar risklerinin farkında değillerdi. Liderlere göre problem, başarılması hedeflenen bir dizi karardan - gelişmiş enerji güvenliği, sera gazı emisyonları ile enerji fiyatlarının düşürülmesi - kaynaklanmaktadır.”

http://theenergycollective.com/ansorg/289671/european-renewable-energy-subsidies-under-fire-major-power-generators?utm_source=feedburner&utm_medium=

AMERİKALAR & ASYA & PASİFİK ENERJİ GÖRÜNÜMÜ

ÇİN:

“Kanada Genel Valisi David Johnston’un, Çin’e gerçekleştirdiği ilk resmi ziyaretin gündeminde, Çin ve Kanada arasında enerji işbirliğinin geliştirilmesi ve ekonomik işbirliğinin güçlendirilmesi konuları yer aldı. İki ülke arasında maden kaynakları ve sürdürülebilir enerji gelişimi konusunda diyalog mekanizması oluşturulmasına yönelik anlaşma imzalandı.”

http://usa.chinadaily.com.cn/2013-10/19/content_17046714.htm

BREZİLYA:

“Brezilya’da kaçak elektrik kullanımının yaygın olduğu ve Hükümetin yoğun çabalarına rağmen önlenemediği kaydediliyor. Kaçak elektrik kullanımının milyarlarca dolar gelir kaybının yanı sıra arz kalitesini de etkilediği belirtiliyor.”

<http://www.bnamericas.com/news/electricpower/energy-theft-in-brazil-out-of-control-expert>

HİNDİSTAN:

“Dünya Bankası tarafından yapılan araştırmaya göre, Hindistan’da bir konuta elektrik bağlantısı yapılmasının 67 gün sürdüğü kaydediliyor. Raporda, bir konuta elektrik bağlantısı sağlanmasının İzlanda, Almanya gibi ülkelerde ortalama 17-22 gün sürdüğü belirtiliyor. Dünya Bankası verilerine göre, Hindistan’ın kırsal bölgelerinde konutların %43’ünde aydınlatma için gazyağı kullanıldığı belirtiliyor.”

http://articles.timesofindia.indiatimes.com/2013-10-20/india/43220349_1_power-connection-electricity-connection-uae

ASYA:

“Güney Kore’de gerçekleştirilen Enerji Kongresi’nde Enerji devi Shell’in CEO’su Peter Voser tarafından yapılan değerlendirmede, Asya’nın gelişmekte olan ekonomilerinin sanayileşme ve şehirleşme tarihi bir döneme girdiği belirtilerek, petrolden nükleer enerjiye gaz, kömür ve yenilenebilir enerji ile Asya’nın ekonomik gelişmesinin global enerji sektörünü yönlendirdiği belirtildi.”

<http://www.japantimes.co.jp/news/2013/10/16/business/breakneck-asian-economic-growth-redrawing-global-energy-landscape/>

RUSYA VE HAZAR BÖLGESİ ENERJİ GÖRÜNÜMÜ

RUSYA - VIETNAM:

“Devlet Başkanı Truong Tan Sang, Rusya'nın enerji şirketi Gazprom ile Vietnam Petrol ve Gaz Grubu PetroVietnam'ın ortak projeleri hızlandırmak için yakın işbirliği içerisinde çalışması gerektiğini söyledi. Sang konuya ilişkin olarak, 4 Ekim'de Vietnam'ın Başkenti Hanoi'deki bir resepsiyonda, Rusya'nın en büyük şirketi ve dünyanın en büyük doğal gaz üreticisi Gazprom Yönetim Kurulu Başkanı Alexey Miller'e öneride bulundu. Sang, Vietnam ile Rusya arasında, petrol ve gaz arama ile işletme de dâhil olmak üzere çeşitli alanlarda kapsamlı stratejik ortaklık ve ikili işbirliğini destekleyen iyi bir gelişme olduğunu, ayrıca Petro-Vietnam ile Gazprom arasında konuşulan son işbirliği ve ortak projelerden son derece büyük başarılar sağlayacağını umduğunu söyledi. Alexey Miller, Vietnam ile Gazprom'un gelecek projelerdeki işbirliği üzerine ev sahibine bilgi vererek Vietnam ile işbirliğinin grubun kalkınma stratejisinin bir parçası olduğunu söyledi. Miller ayrıca Vietnam'a, Rusya'daki petrol ve gaz şirketlerinin faaliyetleri için Gazprom'un destekleyeceği ve koşulları oluşturacağı konusunda da güvence verdi.”

<http://english.vietnamnet.vn/fms/government/86111/president-pushes-for-stronger-vietnam-russia-oil-cooperation.html>

RUSYA - ASYA:

“Putin, Rusya LNG ihracatının serbestleştirilmesini onaylamayı planlıyor. Rusya, Avrupa talep tezgâhına karşılık olarak Asya - Pasifik pazarlarını istiyor. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Salı günü, Rusya'nın Asya-Pasifik pazarındaki artan talebi karşılamak için sıvılaştırılmış doğal gaz ihracatını hareketlendirmesiyle ileriye götürüleceğini söyledi. Dünyanın en büyük enerji tedarikçisi Rusya, Çin'in 2015 yılına kadar 230 milyar metreküp kadar gaz tüketmesini beklerken, bölgeyi genişletmek için istekli olan Putin konuya ilişkin olarak Rusya'nın önemini vurguladı. Putin Endonezya'nın Bali adasındaki Asya - Pasifik Ekonomik İşbirliği zirvesinde işadamlarına, sektördeki sorumluluklarını gerçekleştirmek için Asyalı ortaklar ile enerji işbirliğini genişletmeyi planladıklarını ve yakın gelecekte sıvılaştırılmış doğal gaz ticaretinin serbestleştirilmesi yönünde bir adım atacıklarını söyledi. Rusya'da LNG ihracatı üzerindeki kısıtlamaların kaldırılması, 2006 yılında çıkartılan bir yasa ile doğal gaz ihracatının kontrolünü eline geçiren devlet tekeli Gazprom için büyük bir darbe olarak görülüyor. Bu durum diğer yandan, gelişen Asya - Pasifik enerji talebi üzerinden nakit isteyen Gazprom'un rakiplerini güçlendirecek.”

<http://www.reuters.com/article/2013/10/07/asia-russia-lng-idUSL6N0HX1TQ20131007>

RUSYA – UKRAYNA:

“Ukrayna Haber ajansına dayalı bir kaynağın bildirdiğine göre, Rusya'nın gaz tekeli Gazprom, işadamı Dmitry Firtash Grubu DF'ye ait olan Ostchem Holding için bin metreküp başına 390-400 dolar olan doğal gazın fiyatını yeraltı gaz depolama tesislerini doldurmak için yaklaşık 260 dolara düşürdü. Kaynağa göre Gazprom, Rusya'dan gaz ithal eden Ukrayna ulusal şirketi Naftogaz'a doğalgaz indirimi yapmadı. 8 Ekim'deki basın toplantısında konuşan Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ise, Ukrayna yeraltı gaz depolama tesisleri içine pompalamak için Gazprom'un gaz fiyatını bin metreküp başına 260 dolara indirdiğini söyledi. Eylül ayında Firtash Ostchem, Kasım ayına kadar Ostchem gazın Ukrayna yeraltı gaz depolama tesislerinde mevcut olan 1,3 milyar metreküp doğal gaz miktarını sonradan 6-6,5 milyar metreküpe çıkarmayı planladıklarını söyledi.”

<http://un.ua/eng/article/471057.html>

RUSYA – ABD – SUUDİ ARABİSTAN:

“Amerikan Enerji Bilgi İdaresi'nin cuma günü açıkladığına göre Amerika Birleşik Devletleri, 2013 yılı sonuna kadar dünyanın en büyük petrol ve doğal gaz üreticisi olan Rusya ve Suudi Arabistan'ı geçecek. EIA (Enerji Bilgi İdaresi) ABD üretim seviyelerinin, günlük 25 milyon varil petrol eşdeğeri olarak 50 katrilyon “İngiliz ısı birimine”(Btu) ulaşacağını söyledi. Bu tahminler neticesinde ABD, Rusya'dan 5 katrilyon Btu daha fazla üretecek. Petrol üretimi, ham petrol, sıvı doğal gaz, yoğunlaşmış sıvı ve biyo-yakıt üretimi içeriyor. 2008 yılından beri ABD petrol üretimi 7 katrilyon Btu artarken, doğal gaz üretimi aynı dönemde 3 katrilyon Btu arttı. Diğer yandan 2008 yılından bu yana Rusya ve Suudi Arabistan petrol ve doğal gaz üretimi ise 1 katrilyon Btu artmış durumda. Amerika Birleşik Devletleri tartışmalı fracking uygulaması sayesinde gaz üretimi ile şeyl madenciliğinde büyük ölçüde bir patlama yaşadı.”

<http://www.inquisitr.com/985275/largest-gas-and-oil-producer-us-overtakes-russia/>

RUSYA – GÜNEY KORE:

“Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Güney Kore'ye Rusya doğal gazının ihraç etmek için Doğu Denizi altından bir gaz boru hattının inşasını düşünebileceklerini söyledi. Interfax haber ajansına göre Cumhurbaşkanı, 7 Ekim'de Endonezya Bali'deki APEC zirvesinde söz konusu fikri ortaya attı. Kuzey'in nükleer konularda durma noktasına gelmesinin ardından Kuzey Kore ile ilgili bir gaz boru hattı projesi hakkında Putin'in sözleri çok ilgi çekiyor. 2008 yılında Rusya'ya eski Güney Kore Devlet Başkanı'nın ziyareti sırasında Kuzey Kore üzerinden G. Kore'ye, Rusya'nın Uzak Doğu'sundan gelecek bir gaz boru hattı inşası kabul edilmişti. Uzmanlar, Kuzey Kore üzerinden 1.100 kilometrelik gaz boru hattı inşasının 2,5 milyar ABD dolarına mal olacağını tahmin ediyor.”

<http://www.businesskorea.co.kr/article/1625/far-east-gas-pipeline-putin-remarks-construction-gas-pipeline-beneath-east-sea>

ORTA DOĞU & KUZEY AFRİKA ENERJİ GÖRÜNÜMÜ

İRAN:

“Tehran Times’ın haberine göre İran 3 yeni rüzgâr santrali kurmayı planlıyor. Proje mevcut 120 MW’lık rüzgâr enerjisi kurulu gücüne 350 MW’lık kapasite eklemeyi kapsıyor. İran’ın 5 yıllık planına göre yenilenebilir enerji kullanımının ülkenin enerji miksindeki payının yüzde 1,5 2016’ya kadar artmak zorunda.”

<http://www.ibtimes.com/irans-nuclear-program-meet-irans-renewable-energy-program-how-iran-becoming-fond-renewables-1420904>

“Delegelerin açıklamalarına göre İran petrol üretimi ile ilişkili doğal gaz üretiminin piyasaya kazandırılması ülkenin ulusal çıkarları açısından önem arz ediyor. İran Ulusal Petrol Şirketi petrol üretimiyle birlikte gerçekleşen doğalgaz üretiminin ekonomiye kazandırılması gerektiğini, yakılmasına son verilmesi gerektiğini açıkladı. Parlatmentonun Enerji Komitesi Sözcüsü Shamsollah Bahmani günlük 40 mcm doğal gazın İran’da yakıldığını belirtti. Sözcünün yaptığı açıklamada yakılan doğal gazın petrol üretiminde kullanılamamasının ve yakılmasının çevreye verdiği zararın iki ana kayıp olduğunu belirtti. NIOC yakılan doğal gazın İran’da endüstri sektöründe kullanılması gerektiğini belirtti. Yaptırımların etkisi ile petrol alanlarına yeterli yatırımların yönlendirilmemesi istenilen sistemin kurulması için gerekli olan 8 milyar doların sağlanmasını güçleştiriyor. İran, doğal gazda 2. , petrolde 4. rezerv büyüklüğüne sahip.”

http://www.upi.com/Business_News/Energy-Resources/2013/10/07/Iran-mulls-end-to-natural-gas-flaring/UPI-22191381146817/

BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ:

“BAE’nin Enerji Bakanı Suhail bin Mohammed al-Mazroui, OPEC’in mevcut ham petrol üretiminin piyasanın talebini karşılayabildiğini ve kartelin Aralık ayı geldiğinde günlük üretim hedefinin günlük 30 milyon varil petrol hedefini değiştirme gibi bir niyeti olmadığını söyledi.”

<http://www.energytribune.com/79441/opecs-crude-oil-output-adequate-to-the-market-says-uae>

SUUDİ ARABİSTAN:

“JODI’nin yayınlanan son resmi verilerine göre Suudi Arabistan ağustos ile temmuz ayları karşılaştırıldığında ağustos ayında, temmuz ayındaki günlük 7.795 milyonluk petrol ihracına göre 325.000 varil artış göstermiştir. Suudi Arabistan hükümetinin resmi verilerin göre ise, günlük 10.19 milyon varil ham petrol üretildi bu da temmuz ayı üretiminden 156.000 varil fazla.”

<http://www.arabnews.com/news/468299>

KUVEYT:

“Kuveyt’in resmi haber ajansı olan KUNA’nın haberine göre, Kuveyt petrol bakanı Mustafa Al Shamali, petrollü şeyl ve kaya gazındaki artışın uzun vadede petrol dolaşımını etkileyeceğini, Şeyl artışının her ne kadar kısa ve orta vadede bir etkisinin olacağını beklenmediğini ve Körfez Arap Ülkeleri üreticilerinin ABD’ye olan ihracatları henüz etkilenmediğini ifade etti fakat ayrıntılardan bahsetmedi.”

<http://gulfnews.com/business/oil-gas/kuwait-minister-shale-to-challenge-conventional-oil-long-term-1.1240359>

YEMEN:

“Yemen güvensizlik ve siyasi istikrarsızlık nedeniyle giderek artan bütçe açığı ve sınırlı yabancı yatırım beklentileri ile karşı karşıya kaldığından, ülkenin enerji ithalat ihtiyaçlarının finansmanı için Yemen Merkez Bankası yerel İslami bono olan Aka Sukuk’u piyasaya süreceğini söyledi. Bir petrol ve gaz üreticisi olmasına rağmen, Yemen enerji ihtiyacı, neredeyse tamamen ithal enerji ile karşılanmaktadır. İhracat gelirlerini ise merkez bankasının döviz rezervlerini doldurmak için kullanıyor.”

<http://yemenpost.net/Detail123456789.aspx?ID=3&SubID=7248&MainCat=7>

MISIR:

“Konuyla yakından ilgili iki yetkilinin söylediğine göre, Mısır daha önceden gaz ve petrol aldığı uluslararası şirketlere olan 6 milyar dolardan fazla borcunun ilk ödemesini yılsonundan önce yapmak için bir anlaşmaya varabilmeyi amaçlıyor. Mısır eski devlet başkanı Hüsnü Mübarek’in devrilmesinden sonra devam eden huzursuzluk nedeniyle geçen iki yıldan bu yana petrol ve gaz arama faaliyetlerinde bir yavaşlama karşı karşıya kalmıştır.”

<http://www.gulf-times.com/business/191/details/366664/egypt-aims-to-pay-part-of-energy-debts-before-year-end>

IRAK:

“Başbakan yardımcısı Hussain Al-Shahristani’in açıklamalarına göre Irak ihracat kapasitesini 4 mb/d’e çıkarmayı hedefliyor. Önümüzdeki yılın ilk çeyreğinde bu kapasiteye ulaşılması düşünüyor. Irak ürettiği 3,3 mb/d petrolün 2,5 milyon varilini ihraç ediyor. %60 Asya, %20 Amerika piyasası ve geri kalanı AB olarak şekilleniyor.”

<http://www.dailystar.com.lb/Business/Middle-East/2013/Oct-16/234778-iraq-to-boost-oil-export-capacity-to-grab-bigger-share-of-asian-mkt.ashx#axzz2hsVaKETI>

İSRAİL:

“İsrail yerli doğal gaz üretimi ile enerji bağımsızlığını kazanmayı hedefliyor. Ayrıca üretimin %40’ını ihraç etme kararı ile de ekonomilerine katkı sağlamayı düşünüyor. Bu bağlamda gelecek 20 yıl içerisinde doğal gaz ihracatından 60 milyar dolar kazanmayı hedeflediğini açıkladı.”

<http://www.forbes.com/sites/timtreadgold/2013/10/14/israels-future-as-a-gas-exporter-to-become-clearer-next-week/>

THINK– TANK KURULUŞLARI

Davis Energy Institute (ABD)

<http://www.sacbee.com/2013/08/01/5613899/drill-for-energy-yes-for-more.html>

ENERJİ İÇİN SONDAJ? DAHA FAZLA JEOTERMAL İÇİN EVET

Hidrolik çatlatma çağının açılması ile birlikte Kaliforniya’da hidrolik çatlatmanın nasıl yapılacağı konusunda tartışmalarda başlamış oldu. İyimser tahminlerin değerlendirilmesi sonucunda bile 48 eyalette rezervlerin az olduğu durumu öngörülüyor. Durumun bu şekilde olmasına rağmen kısa bir sürede ABD’nin enerji üretimindeki kömür ağırlığının yönü doğal gaza kaymaya başlamış durumdadır. Doğal gazın ucuz ve bol miktarda olması yenilenebilir enerji kaynaklarına kimin neden yatırım yapacağı sorusunu akıllara getirmektedir. Bu sorunun birçok cevabı olmasına rağmen bu yazıda maliyet ve sera gazı salınımı olmak üzere iki konu üzerinde durulacaktır.

Birincisi, sera gazı salınımının azaltılmasının su götürmez bir kabul olmasıdır. Sera gazlarının azaltılması Kaliforniya eyaletinin 2020 yılına kadar yenilenebilir enerjiden elektrik üretimini %33’e kadar çıkarma nedenini açıklamaktadır. Yenilenebilir portföy standardı ayrıca sera gazı salınımını 2050 yılına kadar 1990 seviyelerinin %20’sine düşürmeyi hedeflemektedir. Doğal gazdan elektrik üretimi çevreci bir tutum gibi görülmesine rağmen kaynakların karbon tabanlı olması ve tükenerek olması elektrik üretiminde yeni adreslerinde aranmasının akıldan çıkarılmaması gerektiğini göstermektedir.

Dahası, artan yerel üretimin ihracat ile özellikle Avrupa ve Çin olmak üzere çeşitli piyasalara ihraç edilecek olması ve bu piyasalarda doğal gaz fiyatlarının bizim ödediğimiz fiyatların 3 ila 5 katı olması iç piyasadaki fiyatların artacağını göstermektedir.

Basitçe söylemek gerekirse, bütün tükenen kaynaklarda olduğu gibi fiyatların dalgalanması ve arz açığının gerçekleşmesi durumunda taşıma ve elektrik sektörü yeniden kömür ile tanışacaktır.

Kaliforniya’da, Yenilenebilir Portföy Standartları 2020 yılı ile birlikte elektrik üretiminin %33’ünün yakıt maliyeti ve sıfır karbon salınımı olan güneş, rüzgar ve jeotermal olmak üzere yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanmasını dikte etmektedir.

Ucuz doğal gaz özellikle gaz ateşlemeli enerji santrallerindeki üretimi ile geriye kalan %66’lık oranı sağlayarak ihtiyaç duyulan elektriği sağlayacağına benzemektedir. Güneş ve rüzgârında bu oranda yer alacağı düşünülmektedir. Ancak güneşin olmadığı ve rüzgârın esmediği hava şartlarında enerji üretimine nüfuz eden farklı yenilenebilir enerji kaynaklarına ihtiyaç duyulmaktadır.

Jeotermal enerjiye geçiş, Dünya'nın iç kısımlarında bulunan ısının elektrik üretiminde kullanılması ile sağlanacaktır. Sıcaklığın 375° C olduğu yerin 1 mil yada daha aşağılarında olan enerji depolarının kullanılması gerekmektedir. Açılacak sondaj kuyuları ile alınacak buhar türbinlere gönderilerek elektrik üretilenilecektir.

Kaliforniya günümüzde jeotermal kaynaklardan enerji üretiminde Dünya'ya öncülük etmektedir. Uzun yıllar boyunca eyalette üretilen enerji Dünya'daki birçok ülkenin ilerisinde olmuştur. Kuzey Kaliforniya'nın kıyı kesimlerinden Imperial vadisine kadar jeotermal enerji santralleri 2700 MW'ın üzerinde elektrik sağlamaktadır bu üretim Kaliforniya hane halkının ihtiyaçlarını karşılayacak boyuttadır.

Jeotermal rezervlerin yaygın olduğu eyalette kaynakların kullanılması Yenilenebilir Portföy Standardının enerji ihtiyacının yenilenebilir odaklı olması için gerekli çeşitlendirmeyi sağlayacaktır. Jeotermal enerji üretim tesislerinin ilk yatırım maliyetleri diğer yenilenebilir enerji kaynaklarına göre fazla olmasına rağmen üretime geçtikten sonra kömür, rüzgar ve güneş enerjisinin üretimi ile yarışabilecek duruma gelmektedir. Ayrıca üretimlerine yıllar boyunca devam edebilmektedirler. Geysers firmasının 50. Yılı'nı kutlaması bunun bariz bir göstergesidir.

Dahası, gelişen teknoloji yardımı ile jeotermal enerji talebin düşmesi ve artması durumlarına uyum sağlayabilmektedir. Buda Kaliforniya'nın artan enerji ihtiyacına yardım edebilecektir.

Bu nedenle tartışmanın konusunun değiştirilmesi gerekmektedir. Daha fazla doğal gaz üretebilmek için sondaj ve hidrolik kırmanın daha fazla kullanılmaması gerekmektedir. Kaliforniya'nın diğer önemli kaynağı olan jeotermal enerjinin, hidrolik kırmanın ve sayısız çevre zararı doğurabilecek doğal gaz üretiminin yerine bu kaynağa yönelmeliyiz.

<http://csis.org/publication/arab-oil-embargo-40-years-later>

ARAP PETROL AMBARGOSU: 40 YIL SONRA

Arap petrol ambargosunun üzerinden 40 yıl geçmiştir. Ancak, ambargo sonrası ortaya çıkan politikalar ve piyasa kaynaklı sonuçlar neticesinde bu olayın önemli etkileri söz konusu olmuştur.

Gerçekte, ambargonun tohumları 1973 Ekimi'nden çok önce atılmıştır. 1960 yılında petrol üreten ülkeler kendi yerli üretimlerini fiyatlandırma ve bu ürettikleri petrol üzerinde kontrol elde edebilme adına Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü'nü (OPEC) kurmuşlardır. 1968 yılında ise OPEC'in Arap devletlerinden oluşan üyeleri -1973 krizinde rol oynayacak olan- Arap Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü'nü (AOPEC) oluşturmuşlardır.

1950'lerle birlikte ABD Ulusal Otoyol Sistemi'nin inşası ve bununla bağlantılı olarak otomobil sektöründeki gelişmeler ülkedeki iç petrol talebinin %50 oranında yükselmesine neden olmuştur. Bu yükselme trendi 1970'lere kadar devam etmiş ve o tarihte ABD petrol üretimi günlük 9 milyon varil seviyesindeki zirve düzeyine ulaşırken talep 15 milyon seviyesinde gerçekleşmiştir.

Ağustos 1971'e gelindiğinde ise ABD tek taraflı olarak altın değişim standardına dayalı Bretton Woods Uyumundan ayrılmış ve doları temel değer olarak benimsemiştir. Ardından, sanayileşmiş ülkeler de bu durumu takip etmiş ve kendi rezervlerini (kağıt para olarak) tanımışlardır. Bu gelişmeler sonucu petrol dolar üzerinden fiyatlandırılmış ve bir taraftan sanayileşmiş ülkelere ithal edilen malların maliyeti artarken, diğer yandan petrolün üretici varil değeri azalmıştır.

Siyaset ve Karışıklık

6 Ekim 1973 tarihinde Suriye ve Mısır sürpriz bir şekilde İsrail'e saldırarak Yom Kippur savaşını başlattı. Bu savaş esnasında Sovyetler Birliği, Suriye ve Mısır'ı desteklerken, ABD Başkanı Nixon 12 Ekim'de İsrail'e silah ve malzeme yardımında bulunarak ABD'nin İsrail yanlısı tutumunu devam ettirdi. Bu olaydan dört gün sonra (16 Ekim'de) AOPEC, petrol fiyatlarını %70 oranında artırdığını açıkladı ve petrolün varil fiyatı 5\$'ın üzerine çıktı. 17 Ekim'de AOPEC üyesi ülkelerin bakanları, bir önceki aya nazaran %5 oranında petrol üretimini kesme kararı aldılar, ki kısa sürede petrolün varil fiyatı 12\$ düzeyine yükseldi.

1973 sonbaharı boyunca, askeri çatışmayı sona erdirmek, ambargoyu gevşetmek ve onun etkilerini azaltmak için bir dizi ekonomik ve siyasi çabalar başlatıldı. 1973 Noeli'nde Arap petrol bakanları Ocak ayında beklenen kesintinin iptal edildiğini duyurdular. Ayrıca dönemin Suudi Arabistan Petrol Bakanı Ahmet Zeki Yamani, çıktılarını %10 oranında artıracaklarını ve fiyatları Nisan ayına kadar artırmayacakları sözünü verdi. Bu olayı takiben, İsrail'in Süveyş Kanalı'nın doğusundan geri çekileceğini öngören anlaşma imzalandı ve çekilme Mart ayı başında tamamlandı. Geri çekilmeden bir hafta sonra (Libya dışındaki) Arap petrol bakanları ABD'ye karşı ambargonun kaldırıldığını ve üretim ile ihracatın artacağını duyurdu.

Ambargo'nun Etkileri

1973 petrol fiyatı şoku ABD ekonomisinin %2,5 oranında daralmasına neden olmuştur. Ayrıca, işsizlik ve enflasyon artmış ve ekonomi ciddi bir resesyona girmiştir. Fakat belki de daha önemlisi ambargo neticesinde önemli jeopolitik sonuçların ortaya çıkmış olmasıdır. Bu ambargo sayesinde petrol üreten ülkeler, ABD'ye meydan okuyabilecekleri bir silahları olduğunun farkına varmışlardır.

Ambargo Batılı müttefikler arasında gerilimlerin çıkmasına da neden olmuştur. Batı hegemonyasına dâhil olan kimi devletler (özellikle Japonya ve Avrupa'nın bazı parçaları) kendi ithalat güvenlikleri açısından İsrail ve Arap Devletlerine yönelik politikalarını yeniden gözden geçirmişlerdir.

Geçmiş ve Değişim

Ambargo, ardından İran Devrimi ve İran-İrak Savaşı gibi gelişmeler ABD'nin enerji politikasını büyüyen talep ve kaynak kıtlığı noktasında ikili ve çelişkili bir yapıya sokmuş ve son kırk yılda gerçekleşen yasal düzenlemelerin önünü açmıştır. Nixon'dan sonra gelen her ABD Başkanı enerji bağımsızlığı için ABD halkına taahhütler vermiştir.

Günümüzde ABD petrol ve doğal gaz üretiminde dünyada birinci olmaya adaydır. Ayrıca, önemli kömür rezervlerine sahip olup, yenilenebilir enerji konusunda kayda değer teşvikler sunmaktadır. Dolayısıyla, enerji konusunda %90 oranında kendine yeterli bir konuma gelmeyi hedeflemektedir.

GELECEK HAFTANIN GÜNDEMİ

EUROPE:

- Oct. 21: The European Parliament holds its plenary session in Strasbourg until Oct. 24.
- Oct. 21: EU foreign ministers will meet in Luxembourg.
- Oct. 22: The European Commission will present its priorities for 2014 when Commission President Jose Manuel Barroso presents the Work Program for 2014 to the European Parliament in Strasbourg.
- Oct. 23: In Hungary, the Civil Union Forum is expected to hold a pro-government demonstration.
- Oct. 24-25: EU leaders will meet in Brussels to discuss different aspects of the European crisis, among other things.
- Oct. 24: Greenland's parliament is expected to vote on whether radioactive material can be extracted on the island.
- Oct. 25: The Czech Republic will hold parliamentary elections.

FORMER SOVIET UNION:

- Oct. 21: The 14th India-Russia annual summit will be held in Moscow. Indian Prime Minister Manmohan Singh will arrive in the Russian capital to hold talks with Russian President Vladimir Putin on bilateral, regional and international issues.
- Oct. 21: Russia's consumer rights watchdog organization Rospotrebnadzor expects to start inspecting Roshen's Ukrainian confectionery enterprises.
- Oct. 21: Baku will host the Eurasian Cement Forum organized by the Azerbaijan Export and Investment Promotion Foundation jointly with the Russian organization BusinessCem.
- Oct. 21: The EU Council will discuss Ukraine's readiness to sign an association agreement with the European Union.
- Oct. 22: The Azerbaijan-Slovenia business forum will be held in Baku during the visit of a Slovenian delegation to Azerbaijan.
- Oct. 22: High-level groups headed by Ukrainian Vice Prime Minister Yuriy Boiko and Russian First Deputy Prime Minister Igor Shuvalov will meet in Moscow. They will talk about trade cooperation after the signing of the association agreement between Ukraine and the European Union.
- Oct. 22: Russian Prime Minister Dmitri Medvedev will pay an official visit to China as a guest of Chinese Premier Li Keqiang. During Medvedev's stay in Beijing, he and Li are expected to co-chair the 18th regular meeting between the Chinese and Russian heads of government.

ASIA PACIFIC:

- Oct. 21: Thai Prime Minister Yingluck Shinawatra has called an urgent meeting with high government officials to discuss Thailand's response to the International Court of Justice's upcoming ruling on Nov. 11 on the Preah Vihear temple conflict.
- Oct. 21: Vietnam's National Assembly will hold its 40-day biannual meeting.
- Oct. 21-22: Indian External Affairs Minister Salman Khurshid will visit the Philippines for the second meeting of the Philippines-India Joint Commission on Bilateral Cooperation. Khurshid will meet with Philippine President Benigno Aquino III and Foreign Affairs Secretary Albert del Rosario.
- Oct. 21-23: Russian Prime Minister Dmitri Medvedev will visit China and meet with Chinese Premier Li Keqiang.
- Oct. 21-24: Polish President Bronislaw Komorowski will visit South Korea, where he will meet with President Park Geun Hye. They will discuss a variety of issues including security on the Korean Peninsula.
- Oct. 22-25: Indian Prime Minister Manmohan Singh will visit China and meet with Premier Li Keqiang.
- Oct. 23-25: The opposition Cambodian National Rescue Party plans to stage a mass demonstration to coincide with the anniversary of the 1991 signing of the Paris Peace Agreement. The demonstrators demand the establishment of an independent investigation into the July 28 national election.
- Oct. 26: Citizens of Myanmar and Vietnam will be able to travel between the two countries for a period of less than 14 days without a visa.
- Unspecified date: There is the potential for a deal to allow Chinese investment in the United Kingdom's 14 billion pound (\$23 billion) nuclear power plant at the Hinckley C site, in Somerset.

SOUTH ASIA:

- Oct. 20-22: Bangladeshi Foreign Minister Dipu Moni will visit China to hold talks with Chinese Foreign Minister Wang Yi and other Chinese leaders, following a meeting in South Korea.
- Oct. 21-26: Indian army commanders will hold a brainstorming session on Pakistani and Chinese border issues.
- Oct. 22: Indian Prime Minister Manmohan Singh will begin a three-day visit to China to discuss border issues.
- Oct. 23: The Indian central government will sit down with the Gorkha Janmukti Morcha for tripartite talks for a separate Gorkhaland state.
- Oct. 23: Nepal's election commission will publish lists of nominated candidates for the upcoming Constituent Assembly elections.
- Oct. 23: The Bangladeshi Shipping Agents' Association has threatened to stop cargo ships entering or leaving Chittagong Port from this day over a dispute with the Chittagong Customs House.
- Oct. 24: A 17-member delegation from China will arrive in Nepal to revise a bilateral air service agreement and discuss tourism.

- Oct. 25: Bangladesh's ruling Awami League and opposition Bangladesh Nationalist Party will hold rallies in Dhaka 90 days ahead of the end of the current government.
- Oct. 26: Pakistan's major political parties will meet in Islamabad for a national conference on a future economic roadmap.
- Oct. 27: Sri Lankan President Mahinda Rajapaksa will open a new expressway from Katunayake to Colombo, built with Chinese loans.

MIDDLE EAST/NORTH AFRICA:

- Oct. 22: Iranian Foreign Minister Mohammad Javad Zarif will brief members of parliament on the latest developments in the country. Zarif will answer questions at a sitting of the parliament's National Security and Foreign Policy Commission.
- Oct. 22: The Lebanese parliament will meet to elect two secretaries, three commissioners and members of parliamentary committees.
- Oct. 23: Israeli Prime Minister Benjamin Netanyahu is expected to meet with U.S. Secretary of State John Kerry to discuss Iran and the ongoing peace talks.
- Oct. 23: Tunisians are expected to protest after the National Salvation Front, a loose coalition of opposition parties, called for a massive demonstration to demand the appointment of a competent government.
- Oct. 24-25: During the two-day EU summit, Italian Prime Minister Enrico Letta will discuss the crisis of migrants from Middle Eastern countries attempting to flee to EU countries.
- Oct. 25: Palestinian President Mahmoud Abbas will return home after visits to Italy, Germany, Lithuania and Belgium.
- Oct. 25: Jordanian King Abdullah II is expected to issue a royal decree to restructure the Jordanian Senate, the upper house of parliament, under the presidency of current Senate President Taher al-Masri.

AMERICAS:

- Oct. 21: Brazil will hold its first round of pre-salt oil auctioning for the Libra field.
- Oct. 22-26: A Chinese naval fleet delegation will visit Rio de Janeiro, Brazil.
- Oct. 23: The latest round of peace talks between the Revolutionary Armed Forces of Colombia (FARC) and the government of Colombia will begin in Havana, Cuba.
- Oct. 23: Argentine private and public workers in various sectors will strike and hold assemblies in the Entre Rios province for higher salaries.
- Oct. 24: Colombian student union MANE will hold nationwide protests to call for higher funding for universities.
- Oct. 24-25: Colombia's Democratic Center, the party of former President Alvaro Uribe, will hold a national convention to choose presidential candidates.
- Oct. 27: A Suriname parliamentary delegation will travel to Guyana.

AFRICA:

- Oct. 21-25: African trade ministers will meet in Addis Ababa to discuss inter-Africa trade issues and the adoption of global trade pacts.

- Oct. 22: Sudanese President Omar al-Bashir will visit South Sudan to discuss ways to end the territorial dispute over the Abyei region with South Sudanese President Salva Kiir.
- Oct. 22: Officials from Ethiopia, Sudan and Egypt are expected to meet in Khartoum to discuss the dispute over Ethiopia's hydroelectric dam project on the Nile. Oct. 23-24: The Southern African Development Community and New Partnership for Africa Development will hold public-private partnership dialogue in Johannesburg on infrastructure development in the region.
- Oct. 25: The Tanzania Petroleum Development Corporation will award the fourth round of oil and gas licensing for the exploration of seven offshore blocks